

„Вороги“ народу

За большевиків стати «ворогом народу» було дуже легко. Досить було висловити якесь незадоволення порядками або сказати «жид», щоб потрапити в пазурі катів НКВД, а потім на Соловки. Шпигунство й утиски — головні методи большевицького управління країною.

І не тільки за вільне висловлення думки потрапляли до НКВД. В цю катівню часто забирали людей, далеких від політики, просто лише для того, щоб запроторити їх на каторжну працю в далекі північносхідні райони.

В 1929 році, під час «розкуркулення» і колективізації, сотні тисяч ні в чому неповинних селян, як «ворогів народу», відправлено з України на далеку Північ на лісорозробітки. Робилося це дуже просто. За вказівками ГПУ, секретар комуністичного осередку з головою сільради писали список потрібних на лісорозробітки людей (фізично здорових і майстрів), потім складали характеристику, вигадуючи різні обвинувачення: хуліган, куркуль, небезпечний тощо. Характеристика для ГПУ буда юридичною підставою

вилучити таку людину і відіслати її в концентраційний табір.

Найбільшої жорстокості набрала кампанія боротьби з «ворогами народу» напередодні виборів до верховної ради. Кремлівські верховоди добре розуміли, яка стіна між ними й народом і знали, що таємне голосування може цілком провалити так званий список «бльоку комуністів і безпартійних» большевиків. Отож, треба було червоним терором забезпечити «згуртованість народу навколо партії».

Машина НКВД почала працювати на повний хід. Кривавий пес Ежов знаходив найпідліші методи, щоб залякати народ, перевершуючи своєю кривавою роботою не тільки «опалу» часів Івана Грозного, а й найжорстокіші методи всіх деспотів, яких знає історія.

Люди стали неначе прибиті. Навіть рядові комуністи питали: «Куди ми йдемо?» А катівня НКВД працює. Забирають інженерів, учителів, майстрів, керівників підприємств, робітників високої кваліфікації. Наліпивши їм тавро «ворога народу», везуть невідомо куди.

Ця кампанія породила цілу зграю наклепників. Чи то був комуніст, чи безпартійний, але якщо він мав жадобу вискочити на ви-

щу посаду,—брав перо, аркуш паперу й починав брехати на іншого. Того забирали, а брехуна ставили за приклад іншим. Дико, але факт!

Погромницьку роль виконувала преса. Досить було назвати когось у газеті ворогом народу, щоб його вигнали з роботи й арештували. Фактів не треба було, мовляв,—це ж таємниця. Обвинувачення були такі безпідставні, що в ряді газет окремі журналісти відмовлялись обвинувачувати невинних людей, хоч за це самі ставали жертвами НКВД, як «спільники ворогів».

Напередодні виборів тільки большевики і майбутні депутати виявлялись чесними. Всі інші, тобто весь народ, вважались ворогами. Дивно, але факт! На зборах при обговоренні списку окремі виборці подавали свої кандидатури. Але комуністи затискали їм рот: мовляв, рекомендує ворога народу, і сам ворог. Після цього, звичайно, виборець сідав на місце і більше не підводився. Обговорювали без нього (списки наперед склалися комуністами).

Терор забезпечив вибори. І не тільки вибори. Терор забезпечив «стахановський рух» і підсилив експлуатацію, забезпечив робочою силою будову військових укріп-

лень в ССРСР, Китаї, Еспанії. А звідти їх мало повернулось додому, бо ж треба було засекретити укріплення...

Ті ж спеціалісти з «ворогів народу», які незадовільно працювали в концтаборах, ставали об'єктами експериментальної хемії та медицини. Вони перші пробували на собі вплив на організм отруйних речовин, спроби жити без голови або з пришитою головою товариша. Вони винесли на собі ґійну в експериментах. Та про це не розкажуть бідолашні, експерименти лишилися в таємниці...

Тільки через півроку після виборів Сталін, нарешті, «помітив» наклепників і людей невинно засуджених закритими судами (спецколегіями). Але народ знає, що так цей кат завжди робив: і при колективізації, і при стягненні податків, і при виборах: страять тисячі людей, щоб забезпечити кампанію, потім знаходять «винних» і... переводять їх на вищі посади, а якщо дуже балакучі і небезпечні,—знищать, і все лишається таємницею.

Та чи одуриш увесь народ? Народ знає, хто його справжні вороги!

ІВАН ЧЕПІГА.

«НОВА УКРАЇНА» ч. 30 (47)

Вівторок, 17 лютого 1942 р.

3